क्षेत्रीय अखबार
पश्चिम नेपाल
-वर्षः २०, अङ्कः १०३, २०८२ असोज ०९ गते बिहिबार (25 Sep., 2025) -मूल्यः रु. ५।-, -पृष्ठ ४
सुदूरपश्चिममा सर्वाधिक बिक्री हुने पत्रिका
दैनिक

रेविजः तथ्य बुझौं, त्रसित नहोऔं ।
रेविजः कुकुर तथा जंगली जनावरको टोकाईबाट मानिसमा सर्ने प्राणघातक रोग हो ।
यसबाट बच्नः
- घरपालुवा जनावरलाई नियमितरुपमा रेविजविरुद्धको खोप लगाऔं,
- जनावरले टोकेमा तुरुन्तै साबुन पानीले कम्तीमा १५ मिनेटसम्म राम्रोसँग धोऔं,
- जनावरले टोकेमा तुरुन्तै नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गरौं,
- स्वास्थ्यकर्मीको सल्लाहबमोजिम रेविजविरुद्धको खोप लगाऔं,
- कुकुर तथा घरपालुवा जनावरलाई खुल्ला रुपमा नछाडौं,
- जंगली वा अपरिचित जनावरसँग टाढा बसौं,

रेविजको उपचार हुँदैन, सतर्कता अपनाऔं !
नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

फेरिँदैछ लोपोन्मुख राउटे समुदायको जीवनशैली

-पश्चिम नेपाल संवाददाता
कञ्चनपुर, ८ असोज

कुनै समय जङ्गलमा गिठा, तरुल, कन्दमूल आदि आहाराको भरमा जीवन निर्वाह गर्ने राउटेहरू यति बेला अन्य जातिसँगै समाजमा घुलमिल हुन थालेका छन् ।

जङ्गलमा रहँदा काठका सामग्री बनाउन नपाएपछि उनीहरू यति बेला सरकारले दिने सामाजिक सुरक्षा भत्ताको भरमा जीवन निर्वाह गरिरहेका छन् ।

कञ्चनपुरको भीमदत्त नगरपालिका-९ स्थित टुँडिखेलका बडसिंह राउटेले आफूहरू समुदायमा हुने हरेक क्रियाकलापमा सहभागी हुन थालेको बताउँछन् । 'सरकारले हामीलाई जङ्गलबाट बस्तीमा ल्यायो, मासिक रूपमा भत्ता दिने गरेको छ, मेरो सीपअनुसार काम नपाएपछि सरकारले दिने भत्तामा बाच्नुपरेको छ', उनले भने ।

जङ्गलमा बस्दा काठबाट विभिन्न सामग्री बनाएर जीविकोपार्जन गर्ने राउटे समुदाय बस्तीमा बस्न थालेपछि जङ्गलबाट काठ ल्याउन नपाएको उहाँको भनाइ छ । जङ्गलबाट फर्किएर अन्य नागरिक जस्तै जीवन बिताउन थाले पनि सीप अनुसारको काम नपाउँदा समस्या भएको उनको गुनासो छ ।

'हाम्रा छोराछोरी पढे लेखेका छैनन् । सरकारले रोजगारीको व्यवस्था गरिदिनुपर्थ्यो', राउटेले भने, 'सरकारले तीन महिनामा रु चार हजारका दरले भत्ता दिन्छ । त्यसले मात्रै खाना

लाउन खान पुग्दैन ।' समाजमा अन्य नागरिक सरह जीवन निर्वाह गरिरहेको भए पनि रोजगारीको समस्याका कारण छोरा भारत पसेको यहाँका किरीदेवी राउटेको भनाइ छ ।

'हामी समाजमा घुलमिल त भएका छौं तर रोजगारी नहुँदा समस्या भएको छ', उनले भने, 'भत्ताले दैनिकी चलाउन सकस परेपछि छोरा रोजगारीका लागि भारत गएको छ।'

उनले जङ्गली जीवनभन्दा समुदायमै राम्रो लाग्ने गरेको बताए । 'जङ्गली जीवन छोडेर अन्य नागरिक जस्तै बस्न थालेका छौं यहीं राम्रो लाग्छ', उनले भने, 'सरकारले हामीलाई आयआर्जन हुने कुरामा जोडिदिएको भए राम्रो हुन्थ्यो ।' करिब पाँच लाख जनसङ्ख्या भएको कञ्चनपुरमा तीन परिवार मात्रै राउटे समुदायको बसोबास छ। दार्चुलाको लालीबाट डडेल्धुराको जोगबुढा हुँदै कञ्चनपुरको टुँडिखेल बसाइ सरेका राउटेहरू परम्परागत पेसाको विकल्प खोज्न थालेका छन् ।

'हाम्रो पुर्खाको जस्तो सीपले यहाँ गुजारा गर्न गाह्रो छ । गाउँघरमा पाइयो भने मजदुरीमा जाने गरेका छौं', अनिता राउटेले भने, 'अहिलेको समय सुहाउँदो सीप सिकाएर सरकारले हामीलाई आत्मनिर्भर बनाउन लाग्नुपर्छ ।'

जङ्गलमा बस्दा काठका भाँडाकुँडा अन्नसँग साटेर गुजारा गरेका राउटे अहिले सरकारले दिएको भत्ताले दैनिक आवश्यक खाद्यान्न खरिद गर्ने गरेका छन् । पछिल्लो समय समुदायमा हरेक चाडपर्वमा राउटेको सहभागिता हुने गरेको छ ।

जेनजीमाथि गोली चलाउनेहरू किन पक्राउ परेनन् ?–प्रधानमन्त्रीलाई बालेनको प्रश्न

-पश्चिम नेपाल संवाददाता
काठमाडौं, ८ असोज

काठमाडौं महानगरपालिकाका प्रमुख बालेन्द्र शाह (बालेन) ले प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीलाई जेनजी आन्दोलनमा दमन गर्नेहरूमाथि कारबाही नगरेको भन्दै असन्तोष प्रकट गरेका छन् । बालेनले प्रधानमन्त्री कार्कीसँग भेटका लागि समय लिएर बुधबार बिहान बालुवाटार पुगेका थिए ।

भेटका क्रममा प्रधानमन्त्री कार्कीले बालेनलाई 'बाहिरको माहोल के छ?' भनेर जिज्ञासा राखेकी थिइन् ।

त्यसपछि बालेनले विकसित घटनाक्रमबारे आफ्नो धारणा राखेका थिए । त्यही बीचमा उनले जेनजीका मागहरूको सम्बोधनका विषयमा प्रश्न राखेका थिए ।

बालेनको विशेष जोड भने भदौ २३ गते भएको जेनजी प्रदर्शनमाथि गोली चलाउने र त्यसका लागि आदेश दिनेहरूमाथि कारबाही नभएकामा थियो ।

'सरकार गठन भएको यतिका दिन भइसक्यो। गोली चलाउनेहरू र आदेश दिनेहरू कहाँ छन्? अहिलेसम्म उनीहरूलाई किन पक्राउ गरिएन?' बालेनले भने ।

बालेननिकट स्रोतका अनुसार, पीडित परिवारहरूले पनि यो प्रश्न उठाइरहेको र तत्काल कारबाही नभए असन्तोष बढ्दै जान सक्नेतर्फ पनि उनले सचेत गराएका थिए ।

जवाफमा प्रधानमन्त्री कार्कीले यस विषयमा आफू गम्भीर रहेको प्रतिक्रिया दिइन् ।

'उहाँ (प्रधानमन्त्री कार्की) ले गर्दै छौं, हुँदै छ भन्नुभयो,' स्रोतको भनाइ छ, 'अत्याचार गर्ने, शक्तिको दुरुपयोग गर्ने कसैले उन्मुक्ति पाउँदैन । उन्मुक्ति दिने कुरै छैन ।'

उनीहरूबीच करिब आधा घण्टा जति कुराकानी भएको स्रोतको भनाइ छ ।

बालेनले जेनजी आन्दोलनमा समर्थन र सहजीकरण गरेका थिए । भदौ २४ गतेको विध्वंशपछि बालेनले नै प्रधानसेनापति अशोकराज सिग्देलसँग भेटेका थिए । त्यसपछि उनले अब जेनजीले सेनासँग वार्ता गर्नुपर्ने, अन्तरिम सरकार बनाउनुपर्ने र त्यसअघि संसद विघटन हुनुपर्ने धारणा सार्वजनिक गरेका थिए ।

नभन्दै वार्ताको सहजीकरण सेनाले नै गरेको थियो ।

बालेनको समेत समर्थनमा पूर्वप्रधानन्यायाधीश कार्की अन्तरिम सरकारको प्रधानमन्त्री नियुक्त भएकी हुन् ।

जेनजी आन्दोलनमा भएको दमन र विध्वंशका बारेमा छानबिन गर्न सरकारले गत आइतबार पूर्वन्यायाधीश गौरीबहादुर कार्कीको नेतृत्वमा न्यायिक जाँचबुझ आयोग गठन गरेको छ । तर, उक्त आयोगले अहिलेसम्म पनि कार्यभार सम्हाल्न सकिरहेको छैन । गृह मन्त्रालयको कर्मचारीतन्त्रले अहिलेसम्म पनि कार्कीको शपथ र कार्यालय व्यवस्थापनका विषयमा कुनै पहल गरेको छैन ।

जेनजी आन्दोलनमा प्रहरीले गोली चलाउँदा पहिलो दिन नै १९ जनाको ज्यान गएको थियो ।

यस वर्षदेखि सुरु हुँदैछ एक पालिका दुई उत्पादन कार्यक्रम

-पश्चिम नेपाल संवाददाता
महेन्द्रनगर, ८ असोज

कञ्चनपुरका सबै पालिकामा यस वर्ष एक पालिका दुई उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लागिएको छ । सुदूरपश्चिम सरकारको भूमि व्यवस्था,कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले चालु आर्थिक वर्षमा सबै पालिकामा कार्यक्रम तर्जुमा गरी बजेट छुट्याएको छ ।

कृषि ज्ञान केन्द्र कञ्चनपुर मार्फत कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने छन् । जिल्लाभर सबैभन्दा पाँच पालिकामा आलु उत्पादन कार्यक्रम छ । बेदकोट, पुनर्वास, दोधारा चाँदनी, शुक्लाफाँटा नगरपालिका र बेल्डाँडी गाउँपालिकामा आलु उत्पादन कार्यक्रम राखिएको छ ।

कृषि ज्ञान केन्द्रका अनुसार बेलौरी नगरपालिकामा तोरी, लालझाडी गाउँपालिकामा दलहन, कृष्णपुर तरकारी र भीमदत्त नगरपालिकाकामा केरा खेती कार्यक्रम सञ्चालन हुन लागेको हो ।

सबै पालिकामा एक उत्पादनका एक कार्यक्रमका लागि ४० लाखका दरले बजेट विनियोजन भएको ज्ञान केन्द्रका प्रमुख वरिष्ठ कृषि प्रसार अधिकृत गोबिन्द सिजापतिले जानकारी दिए ।

'यस वर्ष हरेक पालिकामा एक पालिका दुई उत्पादन कार्यक्रम लागू गरिएको छ, त्यसका लागि मन्त्रालयबाट कार्यक्रम र बजेट छुट्याइएको छ' प्रमुख सिजापतिले भने,'सबै पालिकामा ४०/४० लाखका दरले बजेट विनियोजन गरिएको छ ।'

सबैभन्दा बढी पालिकामा सञ्चालन गरिने आलु खेती कार्यक्रमबाट आलु उत्पादन, बजारीकरण र उद्यम व्यवसायलाई टेवा पुग्ने सिजापतिले बताए ।

कञ्चनपुरमा १८ सय १५ हेक्टरमा आलु खेती हुने गरेको छ । २८ हजार १ सय ३२ मेट्रिक टन आलु उत्पादन हुने गरेको ज्ञान केन्द्रको तथ्याङ्क छ । अहिले भारत र सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लाबाट आलु आयात हुँदै आएको छ ।

'जिल्लमा पनि अहिले आलुको धेरै उत्पादन छैन, भारत र यता पहाड डडेल्धुराबाट आलु आउँछ' ज्ञान केन्द्र प्रमुख सिजापतिले भने ।

आलु र आलुको बीउ भण्डारणका लागि केही चिस्यान केन्द्र समेत बनाइने योजना छ । आलुलाई चिस्यान केन्द्रमा राख्न सके किसानले बेमौसमा बिक्री गरी फाइदा लिन सक्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

हालसम्म पुनर्वास, दोधारा चाँदनी र बेदकोट नगरपालिकामा चिस्यान केन्द्र छन् । पुनर्वासमा नगरपालिका र सुदूरपश्चिम सरकारको कृषि निर्देशनालयले चिस्यान केन्द्र बनाएको छ ।

दोधारा चाँदनीमा विद्युत लाइन जोड्न नसकिएर चिस्यान केन्द्र सञ्चालनमा आउन सकेको छैन । बेदकोटमा निजी क्षेत्रको चिस्यान केन्द्र छ । नगरपालिकाले अर्को चिस्यान केन्द्र निर्माण गरिरहेको छ । कृष्णपुर नगरपालिकामा यस यस वर्ष चिस्यान केन्द्र निर्माण हुनेछ । त्यसका लागि ५० लाख बजेट छ ।

बेलौरीमा तोरी उत्पादन राम्रो भएकाले तोरी खेतीका लागि छनौट गरिएको छ । हाल बेलौरीमा तोरी तेलका दुई उद्योग सञ्चालनमा छन् ।

कृष्णपुरमा तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि बजेट आएको छ । यस वर्ष कृष्णपुरमा पर बल खेती कार्यक्रम सुरु गर्ने ज्ञान केन्द्रको तयारी छ । कृष्णपुरको बालुवाफाँटा तरकारी खेतीका जिल्लाभर परिचित छ । कृष्णपुरको तरकारी कैलाली र कञ्चनपुरका विभिन्न बजारमा बिक्री हुने गरेको छ ।

जिल्लाभर ४ सय ४१ हेक्टरमा केरा खेती भएर ८८ हजार २० मेट्रिक टन उत्पादन छ । भीमदत्त नगरपालिकाको पूर्व पश्चिम राजमार्गको उत्तरी क्षेत्र केरा खेतीका लागि उपयुक्त मान्ने गरिएको छ ।

भीमदत्त नगरपालिका केरा खेतीका लागि छनौट गरिएको छ । जिल्लाभर तोरी ६ हजार ९ सय ४४ मेट्रिक टन तोरी उत्पादन हुने गरेको छ । तोरी खेती ६ हजार २ सय हेक्टरमा हुने गरेको छ ।

लालझाडी गाउँपालिकामा दलहन खेती अन्तर्गत मसुरो कार्यक्रम प्रवर्द्धनका लागि कार्यक्रम छ । हाल जिल्लाभर ४ हजार ७ सय ६९ हेक्टरमा खेती भएर ३ हजार ७ सय ६८ मेट्रिक टन मसुरो उत्पादन हुने गर्छ ।

५ हजार ३ सय सय ३९ हेक्टरमा जिल्लाभर तरकारी खेती हुने गर्छ । तरकारी उत्पादन ४ लाख २६ हजार ६ सय ६७ मेट्रिक टन छ ।

कञ्चनपुरमा ७० प्रतिशत तरकारी स्थानीय उत्पादन हो । बाँकी ३० प्रतिशत तरकारी भारत र सुदूरपश्चिमका पहाडी र अन्य जिल्लाबाट आउने गरेको छ ।

'तरकारीमा आत्मनिर्भर छ, ७० प्रतिशत तरकारी यतैको छ' ज्ञान केन्द्र प्रमुख सिजापतिले भने, '१२ महिनामा अधिकाँश सबै महिना तरकारी हुन्छ ।'

केन्द्र प्रमुख सिजापतिका अनुसार बर्खा यामका तीन महिना असार, साउन र भदौमा मात्रै बाहिरबाट तरकारी आउने गरेको छ ।

बर्खा याममा १० प्रतिशत तरकारी मात्रै भारतबाट आउने गरेको बताइन्छ । कर्णाली पारी सल्यान, प्युठानबाट २० प्रतिशत तरकारी आउने गरेको ज्ञान केन्द्रको भनाई छ ।

काउली, बन्दा, टमाटर, कर्णाली पारीबाट आउने गरेको छ । भारतबाट टमाटर, आलु, प्याज लगायतका तरकारी आउने गरेका छन् । केरा

बाँकी समाचार पृष्ट ४ मा...

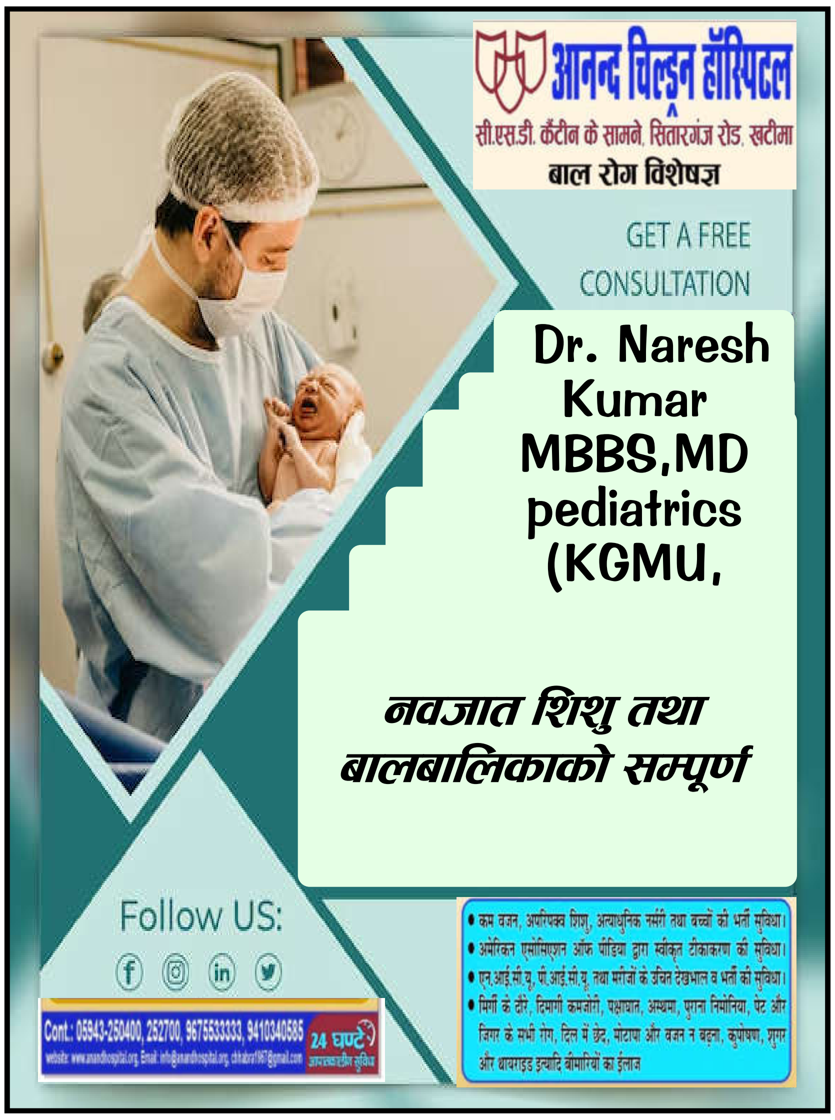

शीर्ष नेताहरूको बसोबास 'भूमिगत', ठेगाना खुलाउन डराए

–पश्चिम नेपाल संवाददाता
काठमाडां, ८ असोज

नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले पदाधिकारी, पूर्वपदाधिकारीको बैठक बुढानीलकण्ठस्थित घरमै राख्दै आएका थिए । त्यसकै लागि घरमै बैठक गर्न मिल्नेगरी कुर्सीको व्यवस्थापन गरिएको थियो ।

केन्द्रीय समिति बाहेकका महत्त्वपूर्ण निर्णय गर्नुपर्दा देउवा निवासमै बैठक बस्थ्यो । यो क्रम वर्षौंदेखि भदौ २३ सम्म रह्यो । २३ गते पनि आफूनिकटका केही पदाधिकारी र पूर्वपदाधिकारीलाई बोलाएर जेन-जीको प्रदर्शन र त्यसले पार्ने प्रभावका विषयमा बैठक राखेका थिए ।

नेकपा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले पनि बालकोट निवासलाई महत्त्वपूर्ण बैठक राख्ने थलो बनाए ।

यस्तै, नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले खुमलटारको भाडामा लिएको घरलाई पदाधिकारी, स्थायी समिति बैठक राख्ने थलो बनाएका थिए । एकाधबाहेक मुख्य निर्णय गर्नुपर्दा प्रचण्ड बसेकै घरमा नेताहरू पुग्थे ।

एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले पनि कोटेश्वर निवासलाई महत्त्वपूर्ण छलफल गर्ने थलो बनाउँदै आएका थिए । देउवा, ओली, प्रचण्ड पटकपटक प्रधानमन्त्री भइसकेका नेता हुन् । नेपाल पनि एकपटक प्रधानमन्त्री भइसके। उनीहरूको सुरक्षामा कम्तीमा १५ जना प्रहरी अधिकृत खटिन्छन् । त्यही भएर पनि यी नेताहरू जता पायो उता बस्न चाहँदैनन्, सकभर निवासमै सुरक्षा घेरामा रहन्छन् ।

तर, भदौ २३ गतेको शान्तिपूर्ण भनिएको प्रदर्शन एकाएक हिंसात्मक बन्यो । र, २४ गते त आन्दोलन विध्वंसमा परिणत भयो । कांग्रेस, एमाले, माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादी पार्टीका नेताहरूको निजी निवास खोजीखोजी जलाउन थाले ।

थेग्न नसकेपछि कांग्रेस-एमाले गठबन्धन सरकार ढल्यो । ज्यान नै जोखिममा पर्ने भएपछि प्रधानमन्त्री ओलीले राजीनामा दिएर भूमिगत भए र सेनाको सुरक्षामा एक साता बिताए । असोज २ गते भक्तपुरको गुन्डुमा एकैपटक उनी देखा परे ।

एमालेका पोलिटब्युरो सदस्य महेश बस्नेतका अनुसार ओली गुन्डु बस्न थालेको एक हप्ता भइसक्यो । मध्यपुर ठिमीका राजेन्द्र श्रेष्ठको घर ओली बस्न भाडामा लिइएको छ । तर, न त घरको भाडा खुलाइएको छ, न पूरै घर देखिने तस्बिर नै सार्वजनिक भएको छ ।

बस्नेतले मंगलबार ओलीसँग युवाले भेट गरेको, सम्बोधन गरेको तीनवटा भिडिओ सामाजिक सञ्जालमा पोष्ट गरेका छन् । देशमा यत्रो ठूलो राजनीतिक उथलपुथल भइसक्दा ओली सार्वजनिक कार्यक्रममा बाहिर निस्केका छैनन् ।

कांग्रेस सभापति देउवा पनि कहाँ बसेका छन्, सार्वजनिक भएको छैन ।

भदौ २४ गते आन्दोलनकारीले मरणासन्न हुनेगरी कुटपिट गरेपछि देउवा गम्भीर घाइते भएका थिए । टाउकोमा १२ टाँका लगाइएको प्रचार विभाग प्रमुख मीनबहादुर विश्वकर्माले बताए । तर, देउवालाई कुन अस्पतालमा राखेर उपचार गरिएको छ भन्ने उनले खुलाउन चाहेनन् । जबकि, देउवासँगै उनकी पत्नी आरजु राणाको पनि उपचार भइरहेको भनिएको छ ।

आन्दोलनकारीले बुढानीलकण्ठमा रहेको देउवा निवास जलाएर खरानी बनाइदिएका छन् । अस्पतालबाट फर्किएर देउवा कहाँ बस्छन् ? त्यसबारे कांग्रेस नेताहरू मौन छन् ।

माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्ड बस्दै आएको खुमलटारको भाडाको घर आन्दोलनकारीले आगो लगाएर ध्वस्त बनाइदिए । ६ दिन सिंहदरबारस्थित सेनाकै सुरक्षामा बसेका प्रचण्ड सार्वजनिक भएर पार्टी काममा खटिइसकेका छन् ।

भदौ ३१ गते जलेको पार्टी कार्यालय निरीक्षण गरेका उनी आफैं बेल्चा बोकेर भग्नावशेष हटाउन कस्सिए । असोज ३ गते संविधान दिवसको कार्यक्रममा सहभागी भएका उनले असोज ५ गते पदाधिकारी बैठक पनि राखे ।

तर, अहिले उनी कहाँ बस्छन् खुलाइएको छैन ।

'उहाँ कहाँ बस्नुहुन्छ त भनिएको छैन, यतै कतै सुरक्षित ठाउँमा हुनुहुन्छ भन्ने जानकारी दिइएको छ,' पार्टी कार्यालयका सचिव डोरप्रसाद उपाध्यायले भने ।

प्रवक्ता समेत रहेका उपाध्यक्ष अग्नि सापकोटा नेताहरू सचेत हुनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको बताउँछन् ।

'हामी आफैं बस्ने ठाउँको सोच विचार गरेर बस्नुपर्ने अवस्था बनेको छ,' उनले भने, 'बस्ने ठाउँ पहिलाजस्तो पब्लिक गर्न नहुने रहेछ ।'

एकीकृत समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालको घर जलेर बस्नै नमिल्ने छ । उनी पनि कहाँ बस्छन्, खुलाइएको छैन ।

उपाध्यक्ष जगन्नाथ खतिवडाले कुनै पनि आन्दोलनमा देशका मुख्य नेता र उनीहरूको निवास तारो बन्न थालेको विषय चिन्ताजनक भएको बताए ।

'नेताहरूलाई थ्रेट भएकै छ, यहाँ त पार्टी अफिसकै साइनबोर्ड हटाउनुपर्ने अवस्था बनिसकेको छ,' उनले भने, 'नेताहरू बस्ने ठाउँ सार्वजनिक गर्न नहुने रहेछ भन्ने सन्देश दिएको छ ।'

जुनसुकै बेला नेताहरूको घरलाई क्षति पुग्ने भएपछि आफू बसेको घर सार्वजनिक गर्न नहुने निष्कर्षमा नेताहरू पुगेको खतिवडा बताउँछन् ।

डिजिटल दुनियाँमा नेताहरू झन् असुरक्षित हुन थालेको उनको भनाइ छ ।

'अपराधीहरूले प्रविधिको प्रयोग गरेर घरमै आक्रमण गर्ने भएपछि डराउनुपर्ने अवस्था आयो,' खतिवडाले थपे, 'जुनसुकै अपराधीकरणबाट जोगिन पनि सकभर सुरक्षित बस्नुपर्ने भयो ।'

भाडामा घर पाउन मुस्किल

बुढानीलकण्ठमा बनाइएको घर देउवाकै हो । एमाले अध्यक्ष ओलीनै बालकोटको घर बनाएका हुन् । कोटेश्वरको आफ्नै घरमा एकीकृत समाजवादी अध्यक्ष नेपाल बस्दै आएको हुन् ।

तर, माओवादी अध्यक्ष प्रचण्ड, कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मालगायतले भाडामा बस्दै आएको घर भदौ २४ गते आगजनी भएपछि डराउनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको नेताहरू बताउँछन् ।

'यी घटनाले अब नेतालाई घर भाडामा दिनै मान्दैनन्,' माओवादीका उपमहासचिव हरिबोल गजुरेलले भने, 'कुनै व्यक्तिले दुःख गरेर केही पैसा आउँछ कि भनेर बनाएको घर खोजीखोजी जलाइदिएपछि उसको त सर्वस्व डुब्यो नि ।'

आन्दोलनपछि यो व्यवस्था नै नरहला कि भन्ने भयमा नेताहरू थिए । सेनाको सुरक्षा घेरा, मोबाइल चलाउन रोक लगायतका गतिविधिले अत्तालिएका उनीहरूले संसद् विघटन नगर्न आह्वान गरे ।

तर, संसद् विघटन रोकिएन । यद्यपि, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र व्यवस्था र संविधानमै टेकेर फागुन २१ गते चुनाव गराउनेगरी सुशीला कार्कीको नेतृत्वमा सरकार बनेको छ ।

चुनावी तयारीका लागि नेता/कार्यकर्तासँग घन्टौं छलफल र बैठक गर्नुपर्ने पुराना पार्टीका मुख्य केही नेताहरू आफू बसेको ठाउँ बताउन सकिरहेका छैनन् ।

दलभित्र रूपान्तरण, नेतृत्व हस्तान्तरणको बहस यही बेला जोडतोडले उठ्न थालेको छ । कुनै पनि बेला आफूमाथि खतरा आइपर्नसक्ने निचोड निकालेर उनीहरूले बस्ने ठाउँमा सबैको पहुँच नदिने देखिएको छ ।

थारु समुदायको सखिया नृत्य देखाउने समय छोट्टिँदै, मौलिकता हराउने चिन्ता

–पश्चिम नेपाल संवाददाता
कञ्चनपुर, ८ असोज

दसैंका अवसरमा विशेषगरी थारु समुदायमा देखाइने सखिया नृत्य विगतमा झैं लामो समयसम्म आयोजना हुने गरेको छैन ।

परम्परागत रूपमा कृष्ण जन्माष्टमीदेखि सुरु भएर दसैंको टीकाका दिनसम्म सञ्चालन हुने सखिया नृत्य अहिले पाँचदेखि १० दिनमै सीमित हुन थालेको छ । थारु संस्कृतिका जानकार हवलदार चौधरीका अनुसार अघिल्ला पुस्तामा खेतीपातीमै निर्भर जीवनशैली भएकाले दसैंमा लामो फुर्सद पाइन्थ्यो र महिनौं नाच्ने गर्दथे । अहिले अधिकांश युवा व्यावसायिक खेती, व्यापार, नोकरी वा परदेश रोजगारीतर्फ लागेका छन् ।

त्यसैले गाउँमा नाच्ने युवतीहरूको सङ्ख्या घट्दै गएको छ । 'युवा परदेश जाँदैछन्, गीत र मादल सिक्ने परम्परा पनि पुस्तान्तरण हुन सकेको छैन, यसैले सखियाको रौनक घट्दै गएको हो', उनले भने । उनी भन्छन्, 'सखिया नृत्यमा प्रयोग हुने गीत अधिकांशलाई कण्ठ छैनन् भने मादल बजाउने सीपसमेत लोप हुँदै गएको छ, गीत र ताल पुस्तान्तरण हुन नसक्दा मौलिकता हराउँदै गएको छ ।'

यस नृत्यमा सामूहिकताको भावना बलियो हुने भएकाले नयाँ पुस्तालाई संस्कृतिसँग जोड्न आवश्यक रहेको उनको भनाइ रहेको छ ।

चौधरीका अनुसार सखिया नृत्यमा चार जना मादल बजाउने मदारी हुन्छन् । अगुवा मदारीले ताल थाल्छन् भने पछुवा मदारीले त्यसैमा ताल मिलाउँछन् । महिलाहरूलाई अगुवाइ गर्ने मोह्रिन्याको नेतृत्वमा जेठ गोहीया र पछगोहीया बनेर युवतीहरूले नृत्य गर्छन् ।

नृत्यमा प्रयोग हुने 'पैंया' (खोट) २२ प्रकारसम्म हुने गरेकामा अहिले मदारीहरूले नयाँ शैली सिर्जना गर्दै लयलाई परिमार्जन गरेर नृत्य पस्किने गरेको उनी बताउछन् । थारु संस्कृतिका जानकार चौधरीका अनुसार पैंया मादलको तालसँगै युवतीहरूले खुट्टा र शरीरको मुद्रामा प्रस्तुत गर्ने नृत्यशैली हो । यो नृत्यको आकर्शणका रूपमा रहेको हुन्छ ।

'सखिया नृत्य कृष्णको जन्मदेखि कंश वधसम्मका प्रसङ्ग समेटिएको हुन्छ', वरघर सुरेस चौधरीले भने, 'दसैंको सप्तमीसम्म रातमा आयोजना हुने यो नृत्य अष्टमीको रातभर नाचिन्छ, जसलाई 'भेडुवा जगौना' भनिन्छ, यस दिन कुभिण्डोको भेडा बनाई बलि दिने परम्परागत चलनसमेत रहेको छ ।' नृत्यका सहभागी युवतीहरूले रङ्गीन ऐना जडित लुगाहरू लगाउँछन् भने मदारीले सेतो धोती-कमिज धारण गर्छन् । हातमा मैजरी लिएर तालमा बजाउने महिलाहरूको सहभागिता यसलाई अझ आकर्षक बनाउँने उनी बताउछन् । सखिया नृत्य नवमीको दिनदेखि दसैंको दिनसम्म दिउँसो नाच्ने गरिन्छ ।

थारु बुद्धिजीवी धनबहादुर चौधरीका अनुसार नयाँ पुस्ताले परिवर्तन खोजेकाले पनि नृत्यप्रति चासो कम देखिँदै गएको छ । 'समयअनुसार सखिया नृत्यलाई ढाल्न आवश्यक देखिएको छ, संस्कृति र पर्यटनसँग जोड्न सके यसले भविष्यमा पनि महत्त्व पाउँछ', उनले भने । सखिया नृत्य गाउँगाउँमा धनी-गरिब सबैका घरमा देखाइने भएकाले सामाजिक सद्भाव र मेलमिलाप कायम गर्ने माध्यमका रूपमा रहेको उनले बताए । दसैंपछि नृत्यमा सहभागीलाई सामूहिक भोज (ख्यारा खाने) गर्ने परम्परा थारु समुदायमा रहेको छ ।

संयुक्त परिवारको संरचना भङ्ग हुँदै एकल परिवार बढ्नु, गाउँबाट रोजगारीका लागि बाहिरिने बाध्यता र खर्चिलो परम्परा सखिया नृत्य छोटिने प्रमुख कारण बनेको उनको बुझाइरहेको छ । तर यसलाई संरक्षण र पर्यटनसँग जोड्न सके मौलिक संस्कृति जगेर्ना हुने उनको विश्वास छ ।

काठमाडौं महानगरद्वारा एम्बुलेन्स हस्तान्तरण

–पश्चिम नेपाल संवाददाता
बैतडी, ८ असोज

काठमाण्डौं महानगरपालिकाले बैतडीको सिगास गाउँपालिकालाई एम्बुलेन्स हस्तान्तरण गरेको छ ।

एम्बुलेन्स नभएका दुर्गम पालिकालाई उपलब्ध गराउने महानगरको नीतिअनुसार सिगासले यो सुविधा पाएको हो ।

सिगाससहित देशभरका ३५ दुर्गम पालिकालाई महानगरले एम्बुलेन्स हस्तान्तरण गरेको छ । प्राप्त एम्बुलेन्स सिगास गाउँपालिकाको शिवलिङ्ग स्वास्थ्यचौकीमार्फत सञ्चालन गरिने स्वास्थ्य शाखा प्रमुख घनश्याम बोहराले जानकारी दिए ।

महानगरले उपलब्ध गराएको एम्बुलेन्स गाउँपालिका उपाध्यक्ष धाना धामी र स्वास्थ्य शाखा प्रमुख बोहराले ग्रहण गरेको थियो । बोहराका अनुसार यसअघि एम्बुलेन्स नहुँदा समस्या झेल्दै आएको सिगासमा अब आकस्मिक स्वास्थ्य

सेवामा सहज हुने भएको छ । सिगास गाउँपालिकाले स्वयं पनि अर्को एम्बुलेन्स खरिद प्रक्रिया अघि बढाइसकेको छ । चालु आर्थिक वर्षभित्रै गाँजरी स्वास्थ्यचौकीमार्फत सञ्चालन गर्ने गरी खरिद कार्य सम्पन्न गर्ने योजना रहेको बोहराले बताए । गाउँपालिकाका सबै वडामा कच्ची सडक पुगेकाले बिरामीलाई अब सहजै एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध हुने अपेक्षा गरिएको छ।

हार्दिक बधाई तथा आभार

मिति २०८२ भाद्र २१ गते निर्माण व्यवसायी कञ्चनपुरको १५ औं जिल्ला अधिवेशनबाट अध्यक्षमा **श्री पुष्पराज अवस्थी ज्यू** लगायतका सम्पूर्ण पदाधिकारी र सदस्यज्यूहरूलाई बधाईका साथै सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

पुष्पराज अवस्थी
अध्यक्ष

देव बहादुर चन्द
बरिष्ठ उपाध्यक्ष

यज्ञराज बैज
उपाध्यक्ष

देवी दत्त भट्ट
महासचिव

वृज किशोर चन्द
सचिव

तेज बहादुर चन्द
कोषाध्यक्ष

हेम बहादुर
महरा

u0f{z ;'jbL
;b:o

dx{z hf{zL
;b:o

lbks sfsL{-lblkg_
;b:o

gljg rGb
;b:o

;Gtf]f v qL
;b:o

dlg/fh /]dL
;b:o

rGb|l;x sfsL{
;b:o

रामचन्द्र रेग्मी / अध्यक्ष तथा
होटल व्यवसायी संघ परिवार, कंचनपुर

चाडपर्व लक्षित सुरक्षाका लागि पाँच हजार बढी प्रहरी परिचालन

–पश्चिम नेपाल संवाददाता
कैलाली, ८ असोज

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा चाडपर्वको बेला शान्ति, सुरक्षा कायमका लागि पाँच हजार ७७ प्रहरी परिचालन गरिएको छ ।

प्रदेश प्रहरी कार्यालयले चाडपर्व लक्षित विशेष सुरक्षा योजना बनाएर प्रहरी परिचालन गरेको हो । जेनजी प्रदर्शनको क्रममा कारागारबाट ठुलो सङ्ख्यामा कैदीबन्दी बाहिर निस्केकाले सुरक्षा चुनौती थपिएको निष्कर्षसहित फरक रणनीतिका साथ प्रहरी परिचालन गरेको जनाइएको छ ।

प्रदेश प्रहरी कार्यालयबाट प्रहरी नायब महानिरीक्षक (डिआइजी), प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक (एसएसपी)को कमाण्डमा प्रहरी खट्ने प्रदेश प्रहरी कार्यालयले जानकारी दिएको छ ।

यसैगरी, प्रत्येक जिल्लामा प्रहरी उपरीक्षक, प्रहरी नायब उपरीक्षकको कमाण्डमा सुरक्षाका लागि प्रहरी परिचालन हुने प्रदेश प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक प्रकाश

रानाभाटले जानकारी दिए । उनका अनुसार चाडपर्वमा सुरक्षा चेकजाँचमा कडाइका साथै मापसे चेकजाँच गरिने छ ।

चाडपर्वको बेला दुर्घटना न्यूनीकरणमा पनि प्रहरीको विशेष ध्यान रहने जनाइएको छ । कारागारबाट कैदी फरार हुँदा सुरक्षा चुनौती थपिएकाले भारतीय सुरक्षाकर्मीसँगको समन्वयमा सीमा क्षेत्रमा विशेष निगरानी भइरहेको प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक रानाभाटले बताए । उनले फरार कैदी पक्राउका लागि प्रत्येक जिल्लाका प्रहरीलाई सर्कुलर गरेको जानकारी दिए ।

चाडपर्वमा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा जाने यात्रुलाई सहयोगका लागि प्रदेशभर ६५ ठाउँमा यात्रु सहायता कक्ष स्थापना गरिएको छ । जसमा २०९ प्रहरी खटेको प्रदेश प्रहरी कार्यालयले जानकारी दिएको छ ।

यस वर्षदेखि सुरु हुँदैछ एक पालिका...

किसानका लागि जिल्लाका विभिन्न स्थानमा केरा चेम्बर स्थापना गरिएका छन् ।

भीमदत्त नगरपालिकाको तिल्केनी, महेन्द्रनगर बजार, कृष्णपुर, पुनर्वास र बेलौरीका केरा पकाउने चेम्बर छन् ।

एक पालिका दुई उत्पादन कार्यक्रम अर्न्तगत सबै क्षेत्रमा किसानसितको ५० प्रतिशत साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने भएको छ ।

ज्ञान केन्द्रले सार्वजनिक सूचना आव्हान गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने केन्द्रका प्रमुख सिजापतिले बताए ।

'सूचना आव्हान गरी त्यस अनुसार किसान छनौट गरी कार्यक्रम अनुसार तोकिएको बाली उत्पादन र प्रवर्द्धनका लागि बजेट दिन्छौं' उनले भने ।

आनंद हॉस्पिटल एंड रिसर्च सेंटर
Anand Hospital
माँ बनने का एहसास हर माँ के लिए है खास।
उपलब्ध सुविधाएँ!
- नार्मल डिलेवरी।
- सीजेरियन ऑपरेशन।
- अल्ट्रासाउंड की सुविधा उपलब्ध।
- बच्चेदानी का ऑपरेशन।
- गर्भवती महिलाओं की जाँच व इलाज।
- बाँझपन सम्बन्धित बीमारियों की जाँच एवं बाँझपन का इलाज।
- बच्चेदानी एवं माहवारी सम्बन्धित बीमारियों की जाँच एवं इलाज।
- गर्भधारण से सम्बन्धित जटिल बीमारियों की जाँच एवं इलाज।

डॉ0 हिना
स्त्री एवं प्रसूति रोग विशेषज्ञ
आज ही हमारे स्त्री रोग विशेषज्ञ से परामर्श ले
सी.एस.डी. कैंटीन (पुराना सरकारी हॉस्पिटल) के सामने सितारगंज रोड खटीमा-उत्तराखण्ड
PH. 9410340585, 9675533333 Emall : chhabra1967@gmall.com

EMERGENCY 24 HOUR SERVICE

आनन्द हाँसिपटल एण्ड रिसर्च सेन्टरमा सबै सुविधा

आनंद अस्पताल एवं रिसर्च सेंटर
ANAND HOSPITAL & RESEARCH CENTRE

चौबिसै घण्टा इमरजेन्सी सुविधा

डा. भावेश
M.B.B.S.,M.D.(Medicine) Physician
Fellowship in Echocardiology
Fellowship in Diabetes &
Endrocrinologyu, (जनरल मेडिसिन)
हृदय, श्वास एवं सुगर रोग विशेषज्ञ
मुटु रोगको सम्पूर्ण सफल उपचार
उपचार हुने रोग वा समस्याहरू : सुगर, ब्लड प्रेसर, थकाइ लाग्नु, शरिर फुस्रो हुनु, धेरै चिसो लाग्नु, कपाल झर्नु, महिनाबारी गडबडी हुनु, थाइराइड, मुर्छा पर्नु, नसा झमझमाउनु, शरिर पहेलो हुनु, कब्जीयत, पेट सफा नहुनु, पेट पोल्नु, खुनेको उल्टी हुनु, कालो दिसा हुनु, भोक र निद्रा नलाग्नु, चिडचिडापन हुनु बेहोसा हुनु, धेरै कुरा सोचिरहनु शास फुल्नु, मुटुको धडकन् बढ्नु चक्कर आउनु, धेरै तिर्खा लाग्नु मुटुरोग सम्बन्धी सम्पूर्ण रोगको उपचार र कुनै पनि विषालु सर्प र किराले टोकेको उपचार
प्रत्येक दिन

डा. योगेश नागेंदर
MBBS, MD,DM
(Cardiology)
(वरिष्ठ हृदय रोग विशेषज्ञ, १४ बर्षको अनुभव)
(एंजियोप्लास्टी, एंजियोग्राफी र पेजमेकर बिशेष ओपिडी, प्रत्येक महिनाको पहिलो तीन बिहीबार दिउँसो २ बजेदेखि ४ बजे सम्म)

डा. कुलदिप सिंह खडायत
MBBS, DNS (Surgery) (जनरल सर्जन)
शरीरमा आउने गाठागुठीको उपचार
उपचार हुने रोग वा समस्याहरू : पित्तथैलीको कार्लप्लाडरको पथ्थरी, बच्चादानीको जाँच, हर्निया, एपेन्डिस, पाइल्स, भगन्दर, बाबासीर, हाइड्रोसिल, स्तनमा आएको गाठागुठीको सफल उपचार शरीरमा आउने अन्य गाठागुठीको सफल उपचार एवं अप्रेसन सुविधा र उपचारको व्यवस्था भएको ।
प्रत्येक दिन

स्त्री तथा प्रसुती रोग बिशेषज्ञ
महिलाको पाठेघर लगायत महिला सम्बन्धी सम्पुर्ण रोगको उपचार
प्रत्येक दिन

डा. जेम्स मारक
MBBS, MD,
रेडियोलोजिष्ट RML
अल्ट्रासाउण्ड सम्बन्धि बिरामीहरूका लागि
प्रत्येक दिन

सुविधाहरू: I.C.U. प्याथोलोजी, ई.सी.जी., डिजिटल एक्स-रे, सी-आर्म, नेबुलाईजर, कार्डियक मोनिटर, बाईपेप, सी.पेप, भेन्टिलेटर, क्यान्टिन र बिरामी भर्ना सुविधा तथा औषधीहरु आदि ।

डा. गणेश बी. एल.
M.Ch (Neurosurgery)DELHI AIIMS
(वरिष्ठ न्युरो रोग विशेषज्ञ, ८ बर्षको अनुभव)
(बिशेष ओपिडी, प्रत्येक महिनाको पहिलो तीन बिहीबार दिउँसो २ बजेदेखि ४ बजे सम्म)
आइन्टो, बेसफुलर, ब्रेन एवं स्पाइन रोग विशेषज्ञ
मस्तिष्क सम्बन्धि सम्पूर्ण उपचार हुने

नवजात शिशु एवं बालरोग सम्बन्धी उपचार
उपचार हुने समस्याहरू : नवजात शिशु, बालरोग सेवा, दम रोग, पोलियो, जन्मजात अपाङ्गता, पेचिस टिभी, टाउकोको दुखाई बेबी केयर, कुपोषण, डायरिया, पिलिया, बच्चाको खोप
डाक्टर भेटिने समय:
प्रत्येक दिन

लुटपाटको कुनै पनि डर नभएको र हाम्रो यहाँ नेपाली रुपैया पनि स्वीकार गरिन्छ ।

आयुष्मान, टी.पी.ए. ई.एस.आई. कार्ड धारको र Assam Rifles, CISF, CRPF, ITBP, NSG, RPF, SSB, SFF, SPG, RAF का जवान र उनका परिवारको कैशलेस उपचारको सुविधा ।

सम्पर्क स्थान: आनन्द हाँसिपटल एण्ड रिसर्च सेन्टर
सितारगञ्ज रोड खटिमा, ०५९४३-२५२७००, २५१४८५, ९६७५५३३३३३, ९४१०३४०५८५

मिडीया नेपालका लागि प्रकाशित पश्चिम नेपाल दैनिक, संस्थापक/सम्पादकः **अशोक प्र. पाण्डेय**, प्रकाशक/प्रधान सम्पादकः **लक्ष्मणदत्त पन्त**, अतिथि सम्पादकः **मेनुका विष्ट 'बस्नेत'**, पुर्व सम्पादकः स्व. **कर्ण बोहरा**, कार्यकारी सम्पादकः **नृगबहादुर शाह**
कार्यालयः गल्ली नं. ५ क्याम्पसरोड, महेन्द्रनगर, फोनः ०९९-५२५६२५,मो.९८४८८८५२४३,९८०१३७९५४३ फ्याक्स ०९९-५२३८४९ इमेलः westnepaldaily@gmail.com, मुद्रकः जगदम्बा छापाखाना गल्ली नं. ३, महेन्द्रनगर, ०९९-५२३९७७